

► next question

Waarom kunnen we nog niet via internet stemmen?

„Waarom kun je nog niet via internet stemmen?“, vraagt Marijke Zeevenhoven uit Breda.

Vandaag brengen we onze stem voor de gemeenteraadsverkiezingen uit met een rood potlood. De stemcomputers, die sinds de jaren 90 steeds meer werden gebruikt, zijn verdwenen. Reden: de beveiliging was niet te garanderen. En daarmee is ook het geavanceerde stemmen via internet van de baan. De kans is dus heel klein dat het ooit zal worden ingevoerd, zegt een woordvoerder van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Maar dat wil niet zeggen dat Nederland zich nooit heeft gewaagd aan internetstemmen. Er is in 2006 bij de Tweede Kamerverkiezingen een proef gedaan met zo'n 20.000 kiezers die in het buitenland woonden. En in 2008 konden mensen als proef online stemmen voor de waterschapsverkiezingen. Maar er zaten fouten in het systeem. „We ontdekten dat als je eenmaal toegang had tot de server, je een stem kon veranderen“, legt Benne de Weger uit. Als universitair docent cryptologie aan de Technische Universiteit Eindhoven deed hij onderzoek naar het onlinekiessysteem. De Weger betwijfelt overigens ook of het online-stemmen opkomstverhogend zou wer-

ken, zoals voorstanders stellen.

Een ander probleem is het zogenoemde *family voting*. Als iemand thuis achter de computer stemt, is niet te controleren of hij door iemand gedwongen wordt een bepaalde keus te maken.

Het grootste probleem bij internetstemmen is dus – net als bij de stemcomputers – de oncontroleerbaarheid, zegt Rop Gonggrijp van de actiegroep ‘Wij vertrouwen stemcomputers niet’. „Je ziet niet wat er gebeurt nadat je je stem hebt uitgebracht.“ Dat gaat volgens hem in tegen het beginsel van transparantie dat in de Kieswet staat. „Als je met een potlood stemt, kun je 's avonds naar het tellen van de stemmen gaan kijken, dat zijn openbare zittingen“, zegt Gonggrijp. Bovendien wordt dat tellen gedaan door zo'n 40.000 mensen. „Daar kan ook wat mis gaan, maar het risico is kleiner dan wanneer twee programmeurs van het onlinesysteem een grap uithalen.“

JESSICA VAN GEEL

De rubriek *next question* beantwoordt alledaagse vragen. Ook een vraag? Mail naar vraag@nrc.nl